

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo nr. 1
Tel. (373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

Nr. 51/09

mun. Chișinău

21 mai 2019

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate, Gorceac Vladislav, în rezultatul controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, în temeiul art.19 lit.g), art.35 alin.(1) și art.38 alin.(1) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul Act de constatare în privința **dnei Nadulișneac Valentina, primar al comunei Răcăria, r-nul Rîșcani.**

La data de 11.10.2018, în temeiul prevederilor art.30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare – Legea nr.132/2016*), inspectorului de integritate Gorceac Vladislav, i-a fost repartizat electronic aleatoriu sesizarea nr.1303/OT₁-1329 din 24.10.2016 în privința dnei Nadulișneac Valentina, primar al comunei Răcăria, r-nul Rîșcani, IDNP [REDACTED], domiciliată în [REDACTED].

Sesizarea nr.1303/OT₁-1329 din 24.10.2016 a stat la baza formării dosarului de control, înregistrat în sistemul electronic „e-Integritate” cu nr. 20180209145.

Potrivit sesizării, la 08.08.2016, în cadrul Primăriei com. Răcăria, r-nul Rîșcani a avut loc o licitație cu strigare și reducere, la care a fost expus la licitație dreptul de arendă a trei terenuri agricole din fondul de rezervă a primăriei com. Răcăria și anume terenurile cu nr. cadastrale [REDACTED], [REDACTED] și [REDACTED]. Învingător al licitației a fost desemnată F.P.C., „ASINARIS” SRL – societate comercială unde soțul primarului, dl [REDACTED], deține calitatea de co-fondator.

Conformându-se cerințelor art.29 și art.31 alin.(1) din Legea nr.132/2016, inspectorul de integritate a demarat la 11.10.2018 procedura de verificare prealabilă a sesizării, întru elucidarea următoarelor aspecte: respectarea condițiilor de formă a sesizării, calitatea și statutul funcției persoanei supuse controlului, încadrarea acesteia la categoria de subiect al declarării, precum și existența bănuiei rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

În rezultatul verificării prealabile a sesizării sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut s-a stabilit că sesizarea conține informații suficiente și concludente privind subiectele abordate.

Subsecvent, având în vedere calitatea de subiect al declarării deținută de dna Nadulișneac Valentina la data presupuselor încălcări, obligațiile acesteia de a respecta regimul juridic al conflictelor de interese, precum și faptele invocate de petiționar, inspectorul de integritate a stabilit existența unei bănuiei rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Nadulișneac Valentina, primar al com. Răcăria, r-nul Rîșcani, ***exprimată prin încheierea prin intermediul unei terțe persoane a actelor juridice în prezența interesului personal rezultat din relații cu persoane apropiate.***

Urmare procedurii de verificare prealabilă a sesizării, în temeiul prevederilor art.19 lit.b), art.28 alin.(1), art.31 alin.(1) și art.37 alin.(2) din Legea nr.132/2016, a fost întocmit Procesul-verbal nr.98/09 din 16.10.2018 prin care s-a dispus inițierea procedurii de control privind eventuala

încălcarea a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Nadulișneac Valentina, primar al com. Răcăria, r-nul Râșcani.

Prin scrisoarea nr.04-09/1193 din 17.10.2018, dna Nadulișneac Valentina a fost informată despre inițierea procedurii de control, precum și despre drepturile de care beneficiază potrivit art.33 al Legii nr.132/2016. Avizul poștal din 19.10.2018 confirmă recepționarea informației privind inițierea procedurii de control. Totodată se menționează, că dna Nadulișneac Valentina a beneficiat de drepturile sale și a făcut cunoștință cu materialele dosarului de control.

Sub aspect procedural, în temeiul dispozițiilor art.20 alin.(1), art.32 alin.(3)-(5) și art.37 alin.(2) din Legea nr.132/2016, pentru realizarea controlului au fost consultate și solicitate informații și documente de la următoarele surse:

- solicitarea nr.04-09/1200 din 18.10.2018 adresată primăriei com. Răcăria, r-nul Râșcani, care a prezentat documentele solicitate prin răspunsul nr.2062 din 13.11.2018;
- invitația nr.04-09/189 din 29.01.2019 adresată dnei Nadulișneac Valentina, care a prezentat punctul de vedere prin răspunsurile recepționate de Autoritate la 27.02.2019, nr.intr.642, suplimentar la 19.02.2019 nr. intr. 559;
- solicitarea nr.04-09/318 din 19.02.2019 adresată primăriei com. Răcăria, r-nul Râșcani, care a prezentat documentele solicitate prin răspunsul nr.642 din 27.02.2019;
- bazele de date publice ale Agenției Servicii Publice, sistemul informațional e-Integritate, registrul informațional de management a documentelor electronice al Autorității Naționale de Integritate, extrasele fiind anexate la dosarul de control.

Întru stabilirea existenței sau inexistenței indicilor privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Nadulișneac Valentina, a fost consultat cadrul legal general și special, aplicabil statutului subiectului și perioadei supuse controlului.

Pornind de la noțiunea **conflictului de interese** definită de art.2 din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (*în continuare – Legea nr.133/2016*), identificarea conflictului de interese necesită prezența obligatorie a următoarelor elemente constitutive: deținerea calității de subiect al declarării, aflarea în exercițiul funcției, existența sau apariția situației respective și prezența interesului personal care influențează sau poate influența exercitarea imparțială și obiectivă a funcției.

Dna Nadulișneac Valentina deține mandatul de primar al com. Răcăria, r-nul Râșcani, din 01.07.2015, validat prin hotărârea judecătorească nr. 2-599/15 din 01.07.2015.

Subsecvent, din 01.07.2015, în conformitate cu prevederile art.3 alin.(1) lit.a) din Legea nr.16/2008 (*abrogată, însă vigoare la data validării mandatului*) și art.3 alin.(1) lit.a) din Legea nr.133/2016, dna Nadulișneac Valentina deține calitatea de subiect al declarării.

Același art.2 suscită prevedea, că interesul personal este *orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale, iar persoane apropiate reprezintă soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, persoana înrudită prin sînge sau prin adopție și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării.*

Extrasele din registrele de stat ținute de Agenția Servicii Publice, precum și declarațiile de avere și interese personale depuse pentru anii 2017-2018 confirmă relația de *soție-soț* între dna Nadulișneac Valentina și dl [REDACTAT], precum și calitatea ultimului de co-fondator a F.P.C., „ASINARIS” SRL.

Analiza informațiilor și documentelor disponibile controlului a reliefat următoarea situație.

La 08.08.2016, în cadrul Primăriei com. Răcăria, r-nul Râșcani a avut loc o licitație cu strigare și reducere la care a fost expus la licitație dreptul de arendă a trei terenuri agricole din fondul de rezervă a primăriei com. Răcăria, r-nul Râșcani și anume terenurile cu nr. cadastrale [REDACTAT], [REDACTAT] și [REDACTAT].

Învingător al licitației menționate a fost desemnată F.P.C., „ASINARIS” SRL – societate comercială unde soțul primarului, dl [REDACTAT], deține calitatea de co-fondator.

Potrivit procesului-verbal al comisiei de petrecere a licitației, f/n din 08.08.2016, anexat la materialele dosarului, dna Nadulișneac Valentina a informat membrii comisiei de licitație despre faptul că soțul său deține calitatea de co-fondator al F.P.C., „ASINARIS” SRL și s-a retras din postura de președinte al comisiei de licitație, invocând o situație de conflict de interese. Urmare a retragerii dnei Nadulișneac Valentina din postura de președinte al comisiei, în baza aceluiași proces-verbal, a fost propus și ales un alt licitant.

La actele prezentate de către Primăria com. Răcăria a fost anexată și o declarație fără nr. de înregistrare din 08.08. 2016, depusă **către comisia de licitație** semnată de către dna Nadulișneac Valentina, prin care ultima declară faptul deținerii de dl [REDACTAT], a cotei părți în capitalul social al F.P.C., „ASINARIS” SRL și își retrage candidatura de președinte al comisiei de licitație fiind în conflict de interese.

De menționat că în conținutul procesului-verbal al comisiei de petrecere a licitației f/n din 08.08.2016, nu se face referire la respectiva declarație, fapt ce ar putea pune la îndoială existența acesteia la momentul semnării procesului-verbal.

Procesele-verbale nr.1, nr.2 și nr. 3 privind rezultatele licitării terenurilor au fost semnate de către membrii comisiei de licitație, licitant și arendaș la data de **08.08.2016**.

Respectiv din **08.08.2016**, dna Nadulișneac Valentina, fiind în exercițiul funcției și totodată persoana cu atribuții de încheiere a actelor juridice de administrare și dispoziție privind bunurile din domeniul public a comunei, a fost chemată să încheie direct acte juridice (contractele de dare în arendă a terenurilor agricole) ce vizează o persoană apropiată care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului funcției de demnitate publică.

Este de menționat că, potrivit actelor prezentate de către primăria com. Răcăria, r-nul Râșcani, **până la 19.08.2016** dna Nadulișneac Valentina, s-a abținut de la întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată.

Însă, la 19.08.2016 primarul com. Răcăria, r-nul Râșcani, dna Nadulișneac Valentina emite dispoziția nr. 13 prin care dispune prelungirea concediului său anual, pentru perioada 22.08.2016-31.08.2016 și totodată delegă unele atribuțiile și anume dreptul de a pune semnătura pe documentele eliberate în perioada respectivă, precum și semnătura pe contracte - secretarului consiliului local, dnei [REDACTAT].

La **24.08.2016** secretarul consiliului comunal Răcăria dna [REDACTAT], împuternicită prin Dispoziția sus menționată semnează din numele primarului următoarele contracte:

- *Contractul de arendă nr.78 din 24.08.2016, încheiat între Primăria com. Răcăria în persoana primarului Nadulișneac Valentina și F.P.C., „ASINARIS” SRL, a prin care a fost dat în arendă terenul cu nr. cadastral [REDACTAT], pentru o perioadă de 10 ani;*

- *Contractul nr.79 din 24.08.2016, încheiat între Primăria com. Răcăria în persoana primarului Nadulișneac Valentina și F.P.C., „ASINARIS” SRL, prin care a fost dat în arendă terenul cu nr. cadastral [REDACTAT], pentru o perioadă de 10 ani;*

- *Contractul nr.80 din 24.08.2016, încheiat între Primăria com. Răcăria în persoana primarului Nadulișneac Valentina și F.P.C., „ASINARIS” SRL, prin care a fost dat în arendă terenul cu nr. cadastral [REDACTAT], pentru o perioadă de 10 ani.*

Analizând prin prisma noțiunii conflictului de interese situațiile descrise mai sus, considerând aplicabilitatea acesteia începând cu 01.08.2016, data intrării în vigoare a Legii nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate a conchis că:

- la **19.08.2016**, dna Nadulișneac Valentina, având interdicția de a întreprinde orice acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii, semnează Dispoziția nr. 13, astfel împuternicind secretarul consiliului să încheie contractele de arendă vizate.

- la **24.08.2016**, dna Nadulișneac Valentina s-a aflat în situații de conflict de interese în cazul în care, deținând calitatea de subiect al declarării, exercitând mandatul de primar al com. Răcăria, r-nul Râșcani, a fost chemată să **încheie prin intermediul unei terțe persoane** contractele de

arendă a terenurilor agricole, în prezența interesului personal rezultat din relațiile cu persoane apropiate ([REDACTED] – soț) prin ce ar fi putut influența exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor funcției. Or, prin acțiunile sale dna Nadulișneac Valentina a contribuit la obținerea de către soțul său [REDACTED], în calitate de cofondator al F.P.C., „ASINARIS” SRL, a unor avantaje și foloase materiale.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului.

În temeiul prevederilor art.37 alin.(3) din Legea nr.132/2016, prin Invitația nr.04-09/189 din 29.01.2019 (aviz de recepție din 31.01.2019), dnei Nadulișneac Valentina, primar al com. Răcăria, r-nul Rîșcani i-a fost solicitat Punctul de vedere.

Dna Nadulișneac Valentina a dat curs invitației și a prezentat la data de 19.02.2019 și suplimentar la 19.02.2019 punctul de vedere care denotă următoarele aspecte referitoare la situațiile descrise mai sus: „... vă aduc la cunoștință că aflându-mă în concediul anual, în baza dispoziției emise de mine a fost împuternicit secretarul primăriei [REDACTED] pentru semnarea contractelor de dare în arendă a terenurilor agricole, care au fost expuse la licitație...

... pe data de 08.08.2016 a avut loc o licitație publică privind darea în arendă a terenurilor agricole din fondul de rezervă a primăriei com. Răcăria. Reieșind din faptul că F.P.C., „ASINARIS” SRL a înaintat actele pentru a participa la licitația menționată și ținând cont de faptul că soțul meu are calitatea de co-fondator al întreprinderii vizate, eu am întreprins următoarele acțiuni pentru a evita conflictul de interese la petrecerea licitației date:

- nu am participat la organizarea și desfășurarea licitației din 08.08.2016;
- nu am făcut parte din comisia de licitație a primăriei...;
- înainte de deschiderea a licitației am depus la comisia de licitație o declarație de abținere

care a fost adusă la cunoștința tuturor participanților la licitație.

În partea ce ține de semnarea contractelor de arendă cu câștigătorul licitației menționez, că acestea au fost semnate de către secretarul consiliului local al com. Răcăria, dna [REDACTED] [REDACTED], care nu se află în subordinea primarului. Mai mult ca atât, dna [REDACTED], a fost împuternicită să exercite funcția de primar interimar în baza art. 34 alin.(3) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006 în baza Dispoziției primarului nr. 13 din 19.08.2016.... se poate constata că am întreprins acțiunile necesare pentru a evita situațiile de conflict de interese la desfășurarea licitației, iar în acest caz, în conformitate cu art. 14 alin. (7) din Legea 133 din 17.06.2016 nu eram obligată să informez Autoritatea Națională de Integritate...”

Aprecierea inspectorului de integritate:

Potrivit sistemului de management a documentelor electronice ”E-Management” al Autorității Naționale de Integritate, dna Nadulișneac Valentina nu a declarat despre situația de conflict de interese real în care se află în termenul și modul stabilit.

Analizând materialele acumulate la dosarul de control, punctul de vedere al persoanei supuse controlului și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate remarcă că, primarul com. Răcăria, r-nul Rîșcani, prin neinformarea, nesoluționarea în termen și modul stabilit de Lege a conflictului de interese real și încheierea prin intermediul unei terțe persoane a actelor juridice ce vizează persoane apropiate cu încălcarea prevederilor art.12 alin.(4), (5) și (7) și art.14 alin. (3) și (4) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese și art. 11 alin. (2) al Legii nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

Conform informației și copiilor autentificate a documentelor prezentate de către Primăria com. Răcăria, r-nul Rîșcani, (scrisoarea nr.2062 din 13.11.2018), dna Nadulișneac Valentina nu și-a onorat obligațiunile prevăzute de art. 12 alin.(4), (5) și (7), art.14 alin. (3) și (4) al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale și art. 11 alin. (2) al Legii nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, prin ce a comis conflicte de

interese la încheierea prin intermediul unei terțe persoane și anume secretarului consiliului local, [REDACTED] a contractelor de arendă a terenurilor agricole nr. 78 din 24.08.2016, nr.79 din 24.08.2016 și nr. 80 din 24.08.2016 cu F.P.C., „ASINARIS” SRL, ce a rezultat conflicte de interese consumate prevăzute la art. 12 alin. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

Definiția conflictului de interese, reglementată de Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, rezidă în situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Potrivit art.12 alin.(4) al Legii nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării are obligația a) să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află; b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese; la art. 12 alin. (5) Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, **încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic**, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică; unde la art.12 alin. (7) Președintele Republicii Moldova, Președintele și deputații Parlamentului, Prim-ministrul, membrii Guvernului, Procurorul General, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, deputații Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, președinții de raioane, consilierii locali, **primarii și alți conducători ai organizațiilor publice sînt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate** imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin.(5); la art. 14 alin. (3) **Pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii;** și la art. 14 alin. (4) **Subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.**

Analizând circumstanțele cauzei, prin prisma normelor de drept citate mai sus, inspectorul de integritate remarcă că dna Nadulișneac Valentina a încălcat regimul juridic al conflictului de interese prin nerespectarea următoarelor prevederi legale:

1. Informarea/renunțarea la încheierea actelor juridice prin intermediul persoanelor terțe, conform **art.12 alin. (4) lit. a) și b), art. 12 alin. (5) și art. 12 alin. (7)** din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.
2. Soluționarea prin abținere, conform **art. 14 alin. (3) și (4)** din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.
3. Încheiere prin intermediul unei terțe persoane a actelor juridice și anume a contractelor de arendă a terenurilor agricole nr. 78 din 24.08.2016, nr.79 din 24.08.2016 și nr. 80 din 24.08.2016

cu F.P.C., „ASINARIS” SRL prin ce a comis conflicte de interese consumate conform **art. 12 alin. (10)** al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 și 39 din Legea 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, art. 23 alin. (4), (6) și (8) din Legea 133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale*, art. 5 alin. (4) lit. a¹) din Legea 768/2000 privind statutul alesului local și art.28 alin. (2) lit. d¹ din Legea 436/2006 privind administrația publică locală, inspectorul de integritate,-

CONCLUZIONEAZĂ ȘI DECIDE:

1. Se constată că dna Nadulișneac Valentina, primar al comunei Răcăria, r-nul Rîșcani, nu a informat, nu a soluționat și a admis consumarea conflictelor de interese la semnarea prin terță persoană a contractelor de arendă a terenurilor agricole nr. 78 din 24.08.2016, nr.79 din 24.08.2016 și nr. 80 din 24.08.2016 cu F.P.C. „ASINARIS” SRL, în prezența interesului personal rezultat din relațiile cu persoanele apropiate.
2. Se sesizează Oficiul teritorial Bălți, raionul de responsabilitate Rîșcani în vederea încetării mandatului de primar al comunei Răcăria, r-nul Rîșcani al dnei Nadulișneac Valentina, din data rămânerii definitiv actul de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența conflictului de interese.
3. Se decede dna Nadulișneac Valentina, primar al comunei Răcăria, r-nul Rîșcani, din dreptul de a exercita funcții publice și funcții de demnitate publică, inclusiv funcția de primar, pe o perioadă de 3 ani din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
4. Se înscrie, dna Nadulișneac Valentina, după destituirea din funcția de primar al comunei Răcăria, r-nul Rîșcani sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârei judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese, în Registrului de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.
5. Se aduce la cunoștința dnei Nadulișneac Valentina actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la primirea acestuia în instanța de contencios administrativ.

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Vladislav GORCEAC